

26 nov 2012 -14:38

Herziening van de wet van 1987 betreffende de uitkeringen voor Personen met een handicap

Staatssecretaris voor Personen met een handicap, Philippe Courard beschikt over een complete synthese van bijna 300 bijdragen die hem bezorgd werden in antwoord op een bevraging van de gehandicaptensector. Vandaag bezorgt hij deze volledige synthese heel de gehandicaptensector. Dit document dat 60 pagina's telt is het uitgangspunt voor een reflectie die finaal moet uitmonden in een grondige hervorming van het systeem van de uitkeringen voor personen met een handicap.

In juni 2012 lanceerde de staatssecretaris voor personen met een handicap Philippe Courard een brede raadpleging van de gehandicaptensector. Die werd afgerond op 30 september.

Deze raadpleging maakt deel uit van het engagement van de staatssecretaris om het systeem van de uitkeringen van personen met een handicap grondig te hervormen. Verankerd in de wet van 1987, is het huidige systeem vandaag verouderd, te complex, te omslachtig en voldoet het niet meer aan de fundamentele behoeften van personen met een handicap.

De staatssecretaris heeft 272 bijdragen ontvangen vanuit diverse hoeken: particulieren, ouders, verenigingen, beschutte werkplaatsen, daginstellingen, arbeidsauditoraten, regionale fondsen, adviesraden, gemeentelijke administraties, OCMW, mutualiteiten, syndicaten, ziekenhuizen,... Van de relevante bijdragen zijn 124 Nederlandstalig, 110 Franstalig en 7 Duitstalig. 31 onder hen hebben echter geen rechtstreekse band met de raadpleging.

Het geheel van deze getuigenissen is nu grondig geanalyseerd en samengevat in een 60 pagina's tellende synthese, bijgevoegd aan dit persbericht.

Aan de vooravond van de internationale dag voor personen met een handicap (3 december), laat staatssecretaris Courard een copie van dit verslag overmaken aan alle personen die een bijdrage gestuurd hebben, aan de hele gehandicaptensector, aan de Nationale Hoge Raad voor Personen met een handicap, aan de ministers in verschillende regeringen, de voorzitters van de parlementen en de federale ombudsmannen,...

Deze synthese is een getrouwe inventaris van alle reflecties, kritieken, en voorstellen die geformuleerd werden door de respondenten. Deze synthese loopt niet vooruit op een politiek standpunt.

Samenvattend hierbij de belangrijkste reflecties

De ontvangen bijdragen overschrijden het strikte kader van de uitkeringen voor personen met een handicap. Ze zijn daarom echter niet minder interessant. Ze geven een aanduiding van de noden van de sector.

De belangrijkste reflecties hebben betrekking op:

- De aard van het systeem van de uitkeringen
Voor de overgrote meerderheid van de bijdragers moet het systeem residuair zijn (dat wil zeggen tussenkomen als geen enkel ander systeem meer tussenkomt), en moet het afhankelijk zijn van het inkomen en niet van de bijdragen.
- De hoogte van de uitkeringen
De inkomensvervangende tegemoetkoming wordt door velen beschouwd als onvoldoende om aan de basisbehoeften van personen met een handicap te voldoen.
- De eigenheid van de integratietegemoetkoming
Deze uitkering heeft tot doel om de extra kosten als gevolg van de handicap te compenseren. Vraag is

of de berekening moet worden bepaald door de gezinssituatie van de persoon met een handicap, zijn inkomsten of die van zijn partner ?

De administratieve toegangsvoorwaarden die recht geven op uitkeringen

Moeten we de minimumleeftijd die toegang geeft niet verlagen tot 18 jaar (in de plaats van 21 jaar vandaag) ? Moeten we de voorwaarden van nationaliteit of verblijfplaats handhaven? Zijn de verschillende familiale categorieën nog steeds aangepast aan de nieuwe vormen van wonen en huisvesting ? Welke inkomsten worden in aanmerking genomen om zo goed mogelijk tegemoet te komen aan de realiteit van de persoon met een handicap?

- De administratieve procedures

De meerderheid van de respondenten vragen een meer automatische en een meer eenvoudige aanvraag. Ze hebben het gevoel dat de aanvragen te lang duren. Het herzieningsproces van het statuut van de persoon met een handicap is ook een probleem, vooral omdat het kan leiden tot een terugbetaling achteraf.

De uitbetalingen van de uitkeringen

Hoe kunnen we de betaling van de uitkeringen op een vaste datum garanderen ? Dit zou personen met een handicap beter kunnen beschermen, geven de respondenten aan.

- Werk en uitkeringen

Het aanvaarden van een baan leidt soms tot verlies van zijn uitkering, en bijgevolg zijn verworven rechten. De overgang naar niet-tewerkstelling (pensioen, werkloosheid, ...) is ook nietgoed georganiseerd.

- De evaluatie van de handicap

Het instrument dat vandaag gebruikt wordt om de handicap te evalueren wordt zwaar bekritiseerd. De respondenten leggen bijna allemaal de nadruk op het feit dat er een verandering nodig is in de richting van een multidisciplinaire expertise (en niet langer alleen medisch). Er worden ook vragen gesteld met betrekking tot de evaluatie van de specifieke pathologieën zoals een mentale handicap, psychische aandoeningen, doofheid . De bestaande evaluatie-instrumenten zijn niet langer aangepast.

- De communicatie en de informatie

De respondenten vragen één enkel informatieloket (om de versnippering van informatie tussen de verschillende beleidsniveaus tegen te gaan), een versterkte elektronische uitwisseling van de informatie en een uniek medisch dossier.

- De sociale compensaties

Sommige compensaties voor personen met een handicap worden te vaak over het hoofd gezien, anderen worden beschouwd als ontoereikend of ongeschikt.

"Het bereiken van dit zo breed mogelijke overleg, bleek een reële behoefte, zegt Philippe Courard. In mijn ogen is het inderdaad een must voor een verstandige, effectieve, doordachte en gecoördineerde hervorming van het systeem van uitkeringen voor mensen met een handicap. De bevraging was een groot succes, waaruit blijkt dat de sector er nood aan had om gehoord te worden. Terwijl we een aantal van hun opmerkingen reeds kenden, zijn anderen vrij innovatief. Dit alles moet ons een basis bieden voor een eerste ontwerp van hervorming begin 2013. Het werk is reeds een eind gevorderd. Ik wil dan ook alle respondenten bedanken voor hun betrokkenheid bij dit belangrijke project ten dienste van alle personen met een handicap."

Herinneren we er tenslotte aan dat eind 2011, 314.701 personen in ons land genoten, van en uitkering voor personen met een handicap. Een cijfer dat constant blijft toenemen.

Persdienst van staatssecretaris voor Sociale Zaken, Gezinnen
en Personen met een handicap, Wetenschapsbeleid, belast
met Beroepsrisico's, Philippe Courard
Ernest Blérotstraat 1 - 9de verdieping
1070 Brussel
België
+32 2 238 28 11
<http://www.socialsecurity.fgov.be>